

Організація управління туристичною галуззю міста Києва під час повномасштабної війни: SWOT-аналіз

Марія Растворова

*к. геогр. н., доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: RastvorovaMO@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0003-2147-9957*

Юлія Сивашенко

*бакалавр спеціальності «Туризм»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна*

Київ – столиця України та одне з найстаріших міст Європи, засноване щонайменше 1500 років тому на схилах мальовничої та найбільшої в Україні річки Дніпро. Поряд із численною кількістю сучасних хмарочосів, торгівельно-розважальних та бізнес-центрів розташовані цікаві історичні будівлі, пам'ятки мистецтва й архітектури, тихі вузькі вулички із своєю історією та неповторним шармом. Тут велика кількість зелених скверів, парків, фонтанів, музеїв, університетів, храмів, театрів, кафе, ресторанів та клубів на будь-який смак. Сучасне європейське місто здатне здивувати будь-кого – від любителів природної краси, архітектури та визначних пам'яток до тих, хто віддає перевагу більш насиченому та активному відпочинку.

Повномасштабне військове вторгнення російської федерації в Україну та ракетні обстріли міст України вранці 24 лютого 2022 року кардинальним чином вплинули на туристичну галузь всієї нашої держави та міста Києва через небезпеку для життя. Повномасштабне військове вторгнення рф в Україну, що на момент підготовки цієї публікації (грудень 2023) досі триває, дуже негативно позначилося на туристичній індустрії всієї України. Більшість країн (зокрема США, ЄС, Японії та багатьох держав світу) ввели обмеження для своїх громадян на подорожі до України, що обмежило кількість іноземних туристів. Таким чином, туристична галузь в її звичайному розумінні як сфери вражень, розваг і відпочинку була майже повністю поставлена на паузу, особливо в перші місяці війни. В той же час, через політичне значення нашого міста до нього приїздили багато представників іноземних ЗМІ, добровольців іноземного легіону та іноземних політиків.

Растворова М. [1] визначила такі виклики для туристичної сфери міста Києва, зумовлені повномасштабним військовим вторгненням російської федерації як:

1. незахищеність;
2. пошкодження інфраструктури;
3. зміна діяльності залучених в туристичну сферу підприємств і компаній;
4. відсутність фінансування;
5. крах іміджу міста Києва як «мирної» туристичної дестинації та необхідність пошуку нових смислів і повідомлень і створення нового брендингу дестинації.

Метою цієї публікації є аналіз сильних і слабких сторін, а також загроз і можливостей щодо організації управління туризмом в місті Києві під час повномасштабної війни через військову агресію російської федерації.

Метод SWOT-аналізу дозволяє визначити сильні та слабкі сторони туристичної інфраструктури міста, а також можливості та загрози для її розвитку. Для проведення SWOT-аналізу необхідно провести збір та аналіз даних про туристичну інфраструктуру міста, його потенціал для розвитку туризму, конкурентну ситуацію, наявність інфраструктури для туристів, інвестиційні можливості, а також потенційні загрози для розвитку туризму (наприклад, соціально-політична ситуація, негативний вплив на довкілля та ін.). Після збору та аналізу даних про туристичну інфраструктуру міста, проводиться SWOT-аналіз, в рамках якого визначаються сильні та слабкі сторони міста, можливості та загрози для розвитку туризму [2, с. 78-84].

На думку авторів, *сильні сторони* туристичної сфери міста Києва пов'язані з його інфраструктурою та розташування в центрі туристичного регіону, наявністю різноманітних туристичних атракцій та пам'яток (конкретна кількість та посилення), розвиненою транспортною мережею (в тому числі, Київським метрополітемом), доступністю та високою якістю туристичних послуг, якістю готельної бази, наявністю розвиненої туристичної інфраструктури (2 туристично-інформаційні центри, система туристичної навігації, туристично-культурний хаб «Kyiv City Guide» на діджитал-портал «Київ Цифровий») [3] та послуг для різних категорій туристів (екскурсійних, культурних тощо). Кадрове забезпечення туристичної галузі туризму в столиці України – команда посадових осіб Управління туризму та промоцій КМДА та КНП «Київський центр розвитку туризму», високопрофесійні фахівці ВНЗ, які працюють в напрямках туристичних досліджень на профільних кафедрах ВНЗ столиці (ВНЗ економіки та права «Університет «КРОК», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного авіаційного університету, Національного університету харчових технологій, Київського національного університету культури та мистецтв, Національного університету природокористування та біоресурсів України та інших закладів), фахова спільнота працівників музеїв та істориків, професійна спільнота туристичних гідів столиці (консолідованою в тому числі Всеукраїнською асоціацією гідів та іншими професійними об'єднаннями) є одночасно сильною стороною та можливістю розвитку туристичної галузі столиці України, як люди які дуже люблять та вірять в своє місто.

Слабкі сторони туристичної інфраструктури міста Києва включають наявність недостатньої кількості укриттів, деякі проблеми з безпекою в віддалених районах міста, слабо розвинуту мережу велодоріжок і велосипедної інфраструктури, відсутність зручного зв'язку між різними туристичними об'єктами через великі відстані в місті тощо. Слабкими сторонами роботи з туристичною галуззю столиці та інших міст України в цілому є відсутність ефективної системи туристичної статистики та широккого розмаїття точних статистичних даних, а також іноді недостатньо ефективна взаємодія між

різними стейкхолдерами в туристичній сфері – владою, бізнесом і громадськістю.

Можливості для розвитку туристичної інфраструктури включають розвиток нових туристичних маршрутів, розширення спектру туристичних послуг та активностей, наявність сприятливих умов для розвитку готельної та ресторанної сфери. підвищення якості обслуговування може відобразитися на збільшенні популярності міста серед туристів і залученні нових інвестицій у розвиток туризму.

Загрозами для туристичної галузі міста Києва є триваюча на разі війна, зумовлена повномасштабним військовим вторгненням російської федерації в Україну, ракетні обстріли столиці, скорочення бюджетів на розвиток туризму та промоцію міста Києва, значне скорочення кількості туристів, що призводить до зменшення прибутків у цій галузі та, відповідно, послаблення кадрового потенціалу галузі через перехід в інші сфери економічної діяльності чи виїзд в інші регіони України та закордон.

Таким чином, основною загрозою для організації управління туристичною сферою міста Києва залишається повномасштабна війна, викликана російською військовою агресією проти України та її наслідки. Можливостями підтримки на даному етапі та ефективного відновлення туристичної сфери міста Києва після Перемоги є фаховий кадровий потенціал міста, активна міжнародна співпраця та впровадження найактуальніших підходів.

Ключові слова: туризм; управління; Київ; війна; SWOT-аналіз.

Список використаних джерел

1. Rastvorova M. *Good governance principles in tourism sector during the war: the ways of implementation and lessons learned* / M. Rastvorova // *Relationship between public administration and business entities management: proceedings 2nd International Conference (November 12, 2022 in Tallinn, Estonia)*. - Tallinn: Scientific Center of Innovative Researches, 2022. [Електронний ресурс]. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/materiali-konferentsij/rastvorova_0001.pdf.
2. Мережко, О. І. (2019). *Моделювання процесу стратегічного управління туризмом в місті на основі SWOT-аналізу*. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, (30), с. 78-84.
3. *Головне управління культури та туризму Київської міської ради*. (2021). *Офіційний туристичний портал Києва*. [Електронний ресурс]. URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/>.